

PLATFORM IVZ

SAMEN STERK VOOR EEN VEILIG TWENTE

TWENTE WEERBAAR
SAMEN TEGEN ONDERMIJNING

APRIL 2025

COLOFON

Titel van de publicatie: Twente Weerbaar:
Samen tegen Ondermijning

Vormgeving: RockSteadyCrew, Hengelo

Copyright: De informatie uit dit document
mag vrij gebruikt worden door de aansluitende
samenwerkingspartners.

Datum van uitgave: april 2025

WANNEER ONDER- EN BOVENWERELD SAMENSMELTEN...

Drugsbendes die grip krijgen op kwetsbare jongeren om hen als drugskoeriers in te zetten. Drugsgelateerd geweld dat wordt uitgevochten op straat, via aanslagen met explosieven. Hennepkwekerijen op bedrijventerreinen en zorgfraude door malafide zorgbureaus. Ondermijning door zware criminelen is in wijken en buurten steeds directer merkbaar. Praktijken die laten zien hoe de onder- en bovenwereld steeds makkelijker in elkaar overvloeien. Het is essentieel om niet alleen de symptomen te bestrijden, maar het probleem bij de basis aan te pakken. En het is die brede aanpak die we in Twente doorleven.

Komende jaren intensiveren we de samenwerking met verschillende lokale organisaties, overheidsinstanties en andere netwerken. We blijven doorgaan met integrale controles gericht op het voorkomen en tegengaan van ondermijning en andere misstanden. Daarnaast zetten we nog sterker in op het vergroten van bewustwording onder inwoners, ondernemers en overheidsorganisaties. Om zo ook effectief te kunnen optreden tegen bijvoorbeeld crimineel misbruik van gemeentelijke zorgtaken, sociale voorzieningen en bijvoorbeeld vergunningen. Door het vergroten van maatschappelijke, bestuurlijke en sociale

weerbaarheid willen we een groter maatschappelijk effect realiseren.

De ernst van de problematiek vraagt daar om. Om meer en betere verbinding, samenwerking en afstemming. Die gezamenlijke inspanningen moeten er aan bijdragen dat criminelen geen vaste voet aan Twentse grond krijgen. En tegelijk voorkomen dat inwoners afglijden naar de criminaliteit.

Met deze aanpak bouwen we voort op het sterke fundament dat al is gelegd. Een aanpak waarin we slimme interventies inzetten om criminaliteit te voorkomen, te verstoren en keihard aan te pakken. Om op die manier Twente veilig en leefbaar te houden.

Richard Korteland

Burgemeester van de gemeente Almelo en regionale
portefeuillehouder in de aanpak Ondermijning Twente.

LEESWIJZER

Dit programma biedt een uitgebreide analyse van de aanpak van ondermijning in Twente en is opgebouwd uit verschillende paragrafen die elk een specifiek aspect behandelen. Het begint met een voorwoord van burgemeester Korteland, waarin de context en het belang van het programma worden geschetst. Vervolgens geeft de inleiding een overzicht van de huidige situatie van ondermijning in Twente en de noodzaak van een geïntegreerde aanpak.

In **‘Waar staan we nu?’** wordt een overzicht gegeven van de huidige stand van zaken en de resultaten die tot nu toe zijn behaald. Hierna volgt een korte beschrijving van de huidige focuspunten in Twente, zoals zorgcriminaliteit, drugscriminaliteit, weerbare overheid en mensenhandel.

De ambities voor de komende jaren worden uiteengezet in **‘Voorkomen en verstoren’**, waarin de strategieën om ondermijning te voorkomen en criminele activiteiten te verstoren worden besproken. Specifieke thema’s voor de periode 2025-2028, zoals zorgcriminaliteit, een weerbare overheid en maatschappij, en vastgoed, worden verder uitgewerkt.

‘Hoe gaan we dat doen?’ beschrijft de wijze waarop we de aanpak vormgeven. Dit gaat via districtelijke projecten, het Ondersteuningsteam Ondermijning (OTO) en het Integraal Ondermijningscentrum Twente (IOC). Hier wordt ook de Overijsselse aanpak toegelicht, evenals de internationale samenwerking met Duitse partners om grensoverschrijdende criminaliteit aan te pakken.

Het programma sluit af met een paragraaf over communicatie, waarin de strategieën voor communicatie tussen partners en naar de samenleving worden besproken, en een paragraaf over leren en evalueren, waarin het plan voor jaarlijkse en overkoepelende evaluaties van de voortgang en resultaten wordt gepresenteerd. Tot slot wordt de governance structuur van het programma beschreven, inclusief de rol van verschillende partners, en een overzicht van de begroting voor de periode 2025-2028.

- PARTNERS
- PLATFORM IVZ
 - REGIONAAL INFORMATIE EN EXPERTISE CENTRUM OOST-NEDERLAND
 - OPENBAAR MINISTERIE
 - POLITIE
 - BELASTINGDIENST
 - PROVINCIE OVERIJSSSEL

INHOUD

Wanneer onder- en bovenwereld samensmelten...	2	Hoe gaan we dat doen?	19
Leeswijzer	3	Districtelijke projecten	19
Inleiding	5	Ondersteuningsteam ondermijning (OTO)	19
Waar staan we nu?	6	Integraal Ondermijningcentrum Twente (IOC)	19
Huidige focuspunten Twente	7	De Overijsselse aanpak	20
Ambitie: Voorkomen en verstoren	8	Internationale samenwerking	21
Voorkomen	8	Communicatie	22
Verstoren	8	Leren en evalueren	22
Thema's 2025 – 2028	10	Governance	23
Zorgcriminaliteit	10	Coördinatie op het districtelijke programma	23
Weerbare overheid en maatschappij	12	Governance	23
Aanpak drugscriminaliteit	13	Begroting	25
Mensenhandel	14	Versterkingsgelden RIEC 2025-2028	25
Jonge aanwas	15	Overige middelen	26
Vastgoed	16		
Outlaw Motorcylce Gang's (OMG's)	17		

1 SAMEN STERK TEGEN ONDERMIJNING

Ondermijning vormt een groeiende bedreiging voor de veiligheid en integriteit van Twente. Georganiseerde criminaliteit, zoals drugshandel, mensenhandel en zorgfraude raakt steeds meer verweven met onze maatschappelijke structuren. Deze verwevenheid brengt grote risico's met zich mee. Ondermijning gaat namelijk vaak gepaard met geweld, intimidatie, omkoping en bedreiging. Het ondermijnt het vertrouwen in onze samenleving. Om deze problematiek effectief aan te pakken, hebben we een integraal ondermijningsprogramma ontwikkeld waarin diverse partners samenwerken. Dit programma richt zich op het voorkomen en verstoren van criminele activiteiten, met als doel een weerbare en veilige regio te creëren.

Vanaf dit jaar hebben we een gezamenlijk ondermijningsprogramma waarin de volgende partners participeren:

- 14 Twentse gemeenten
- Platform IVZ
- Openbaar Ministerie
- Politie
- Belastingdienst
- Regionaal Informatie en Expertise Centrum Oost-Nederland
- Provincie Overijssel

Gezamenlijk streven we naar een geïntegreerde aanpak die flexibel inspelt op nieuwe criminele fenomenen en verschijningsvormen. Dit programma is richtinggevend en beschrijft de prioriteiten, ambities en strategieën voor de komende vier jaar. Door voortdurende monitoring en aanpassing aan actuele ontwikkelingen, zorgen we ervoor dat onze inspanningen effectief blijven en bijdragen aan een sterk en weerbaar Twente.

In een periode van vier jaar veel kan gebeuren wat bij het opstellen van dit programma nog niet zichtbaar is. Criminelen passen zich snel aan en er kunnen zich nieuwe criminele fenomenen en verschijningsvormen aandienen. Dat vraagt wendbaarheid om in te spelen op die actualiteiten. Dit programma is daarom niet in beton gegoten en vooral richtinggevend. In deze periode worden voortdurend de actualiteiten binnen het criminaliteitsveld van ondermijning gemonitord. In de jaarverslagen en jaarplannen passen we ons aan deze ontwikkelingen aan. In de project- en jaarplannen wordt meer concreet en specifiek gepresenteerd welke activiteiten er per jaar worden uitgevoerd en welke resultaten en effecten worden beoogd.

WAAR STAAN WE NU?

In Twente wordt al jaren integraal samengewerkt in de aanpak van ondermijning. Door de jaren heen is deze aanpak geprofessionaliseerd en verstrekt. Daarbij hebben we het volgende met elkaar bereikt:

- ✔ In Twente is bestuurlijk een basis op orde norm vastgesteld voor gemeenten n.a.v. het Rode Dradenbeeld Twente¹. Alle gemeenten hebben prioriteit gegeven aan de aanpak van ondermijning. Binnen gemeenten blijft dit thema in ontwikkeling, vanwege de kwetsbaarheid van functies bij met name de kleinere gemeenten. De gemeenten voldoen (inmiddels bijna volledig) aan de basis op orde. Er is in tijdelijkheid (tot eind 2025) een adviseur weerbare overheid aangesteld om gemeenten te ondersteunen om aan het gestelde basisniveau te blijven voldoen.
- ✔ Alle partners hebben opgeplust in capaciteit en expertise voor de integrale aanpak. Voor gemeenten betekent dat structurele capaciteit vrijgemaakt is voor veiligheid, handhaving, toezicht en het juridische vervolgtraject. De politie heeft extra bestuurskundigen aangenomen en het Openbaar Ministerie een functionaris bestuurlijke kansen en een bibob-tip-functionaris.
- ✔ Schaarste capaciteit en expertise zijn gebundeld: er is een Ondersteuningsteam Twente opgericht om in beginsel de uitvoeringskracht te versterken bij met name kleinere gemeenten. Zij ondersteunen en dragen kennis over aan gemeenten bij het opzetten en uitvoeren van integrale controles. In de zomer 2024 is het OTO tussentijds geëvalueerd.

Daaruit werd de meerwaarde van het OTO onderkend.

- ✔ De weerbaarheidsscans zijn benut om regionaal van elkaar te leren: hierbij is ten doel gesteld dat de gezamenlijke weerbaarheid van alle betrokken partners wordt vergroot door ervoor te zorgen dat de basis op orde is.
- ✔ Om dit Twentebreed te coördineren is regionale coördinatie gehandhaafd via het Platform IVZ.
- ✔ Het ondermijningscentrum (IOC) is opgericht en volledig integraal in werking.
- ✔ We maken scherpere keuzes in de integrale aanpak van ondermijning, we brengen meer focus aan een geven daarbij een gegronde onderbouwing.
- ✔ Er zijn vijf Twentse BT-ondermijningstafels opgericht om in de casusaanpak signalen te bespreken, slagkracht te generen en kennis te delen. Dit is op de samenwerkingschaal van het politie-basisteam (BT).
- ✔ Er is veel geïnvesteerd in bewustwording en trainingen, zoals diverse trainingen in het benutten van bestuurlijke mogelijkheden en een Provinciebreed ondermijningscongres.
- ✔ We versterken in de uitvoering van slimmere interventies, we willen blijvend beter in de uitvoering worden en ontwikkelen daarvoor concrete handelingsperspectieven.
- ✔ Er is een evaluatie uitgevoerd bij het RIEC-ON ten aanzien van het werkproces Twente. Daaruit bleek dat er een versterking van de capaciteit in het ondermijningscentrum noodzakelijk is om de huidige caseload op te kunnen blijven pakken.

1) Dit is een analyse uit alle veertien weerbaarheidsscans van de gemeenten, uitgevoerd door het RIEC-ON.

HUIDIGE FOCUSPUNTEN TWENTE

Zorgfraude

Op de aanpak van zorgfraude hebben we al veel bereikt. Landelijk zijn we voorloper. We hebben met elkaar barrières opgeworpen, er zijn nieuwe instrumenten ontwikkeld en in de praktijk toegepast. Via 1) de versterkte Twentse aanpak en 2) de Twentse proeftuin zijn verschillende initiatieven ontplooid. Denk hierbij aan het nieuwe beoordelingsinstrument KIT waarin ook een integriteitsscreening (Bibob) is opgenomen. Hiermee zijn alle nieuwe zorgaanbieders in Twente gescreend vóór gunning.

Tot nu toe werd vanuit Twente het begrip zorgfraude gehanteerd, dit wordt verbreedt naar zorgfraude en zorgcriminaliteit. Vanwege de leesbaarheid zal in dit programma verder worden gesproken over zorgcriminaliteit.

Drugscriminaliteit

We hebben ons vooral gericht op de casusaanpak. In het najaar 2024 heeft de stuurgroep Ondermijning Twente aangegeven te willen focussen op tegengaan van drugsgebruik en -handel door jonge Twentenaren en in navolging van de 'rookvrije generatie' te willen streven naar een 'drugsvrije generatie'. Door de bril van deze ambitie heeft er een verkenning plaatsgevonden over waar de ambitie ligt voor de komende jaren.

Outlaw Motorcycle Gangs

In Twente is de aandacht voor OMG's al jaren hoog. Er is een nieuwe landelijke strategie integrale aanpak ontwikkeld. Verder hebben we ons vooral gericht op casuïstiek.

Mensenhandel

We hebben een regiovisie Mensenhandel opgesteld. In Twente hebben we een Kenniscentrum Mensenhandel Twente (onder het Zorg- en Veiligheidshuis Twente) opgericht waar alle kennis en expertise gebundeld worden. Alle gemeenten hebben een aandachtsfunctionaris. Het RIEC-Oost Nederland heeft een themahouder aangesteld en een regionaal plan geschreven waarin de belangen van Twente worden onderkent.

Weerbaarheid gemeenten

Gemeenten hebben een grotere rol bij de aanpak van ondermijning gekregen. Ze hebben o.a. geïnvesteerd in meer capaciteit. Alle gemeenten hebben een coördinator ondermijning en bibob aangesteld. De weerbaarheidsscans is in alle Twentse gemeenten uitgevoerd. De aanbevelingen zijn (grotendeels) geïmplementeerd. Er is een project weerbare overheid & maatschappij waar verschillende deelprojecten onderdeel vanuit maken. Met als doel om regionaal van elkaar te leren en gezamenlijk thema's op te pakken.

2 AMBITIE VOORKOMEN EN VERSTOREN

Samen werken we aan een weerbaar Twente, waar ondermijning geen kans krijgt en iedereen zich veilig voelt. Tot nu toe werden de gezamenlijke inspanningen in separate plannen omschreven. Voor het programma van 2025 – 2028 kiezen voor een integrale benadering met één gezamenlijk programma. Onze gezamenlijke inspanningen maken het verschil en dragen bij aan een sterke en weerbare regio. Dit programma willen we vormgeven aan de hand van twee sterke ambities:

Voorkomen

In Twente werken we samen aan een veilige en weerbare regio. Alle partners zetten zich in om ondermijning effectief aan te pakken en de weerbaarheid van onze gemeenschap te versterken zodat ondermijning geen kans krijgt. Denk hierbij aan bewustwording onder inwoners en ondernemers maar ook intern in onze organisaties. De 'basis op orde' heeft dit in de afgelopen jaren al een sterke impuls gegeven maar dit thema vraagt blijvende aandacht.

Daarnaast zetten we in op het vergroten van de weerbaarheid van onze jongeren (risicojeugd). Programma's zoals Preventie met Gezag (Almelo en Enschede) en het versterken van de vroegsignalering en groepsaankpak heeft ervoor gezorgd dat zorgelijk

gedrag van onze jeugd eerderesignaleerd wordt en zij uit de criminaliteit gehouden kunnen worden. Door intensieve samenwerking tussen scholen, gemeenten, jeugdwerkers en politie kunnen we deze jongeren tijdig ondersteunen en begeleiden en hen een beter toekomstperspectief te bieden. We hanteren effectieve barrières in bij het verlenen van vergunningen en het controleren van oa. vastgoed. Instrumenten zoals de Wet Bibob (Bevordering Integriteitsbeoordelingen door het Openbaar Bestuur) en het houden van integrale controles helpen ons om zichtbaar te zijn en daarmee criminele activiteiten te voorkomen.

Verstoren

We zetten ons in om criminele activiteiten effectief te verstoren en de veiligheid in onze regio te waarborgen. We voeren steeds meer integrale controles uit, waarbij verschillende handhavingsinstanties samenwerken om criminele activiteiten op te sporen en aan te pakken. Deze controles hebben zichtbare gevolgen, zoals het sluiten van panden, het intrekken van vergunningen en andere bestuurlijke en strafrechtelijke interventies. Door deze zichtbare maatregelen maken we duidelijk dat crimineel gedrag niet wordt getolereerd. We gaan bestuurlijke rapportages optimaal benutten en waar we kansen zien pakken we dit regionaal op of met een aantal gemeenten/partners.

PLATFORM IVZ

SAMEN STERK VOOR EEN VEILIG TWENTE

[TERUG NAAR INHOUD](#)

Daarnaast richten we ons op het verstoren van criminele netwerken, zowel fiscaal als bestuurlijk. Door nauw samen te werken met belastingdiensten en andere overheidsinstanties brengen we financiële stromen in kaart en leggen we illegale activiteiten bloot. We versterken onze bestuurlijke maatregelen, zoals het intrekken van vergunningen en het opleggen van bestuurlijke boetes, helpen om criminele netwerken te frustreren en hun operaties te verstoren. We streven naar minder inmenging van de 'bovenwereld' door misbruik van subsidies, vergunningen en vastgoed tegen te gaan. Door strenge controles en het toepassen van wet- en regelgeving, zoals de Wet Bibob, zorgen we ervoor dat alleen bonafide partijen toegang krijgen tot overheidsmiddelen en vastgoedtransacties. Dit vermindert de mogelijkheden voor criminelen om legale structuren te misbruiken voor hun illegale activiteiten.

We hebben de financiële en juridische barrières voor criminelen vergroot door meer Bibob-trajecten in te zetten en intensiever samen te werken met de FIOD (Fiscale Inlichtingen- en Opsporingsdienst) en FIU (Financial Intelligence Unit). Deze maatregelen zorgen ervoor dat criminele activiteiten moeilijker te financieren en te verbergen zijn. Door strenge controles en juridische acties maken we het criminelen lastig om hun illegale praktijken voort te zetten.

3 THEMA'S 2025 – 2028

Thema	Aanpak 2025- 2028
Zorgcriminaliteit	Via districtelijke projecten.
Aanpak drugscriminaliteit	
Weerbare overheid en maatschappij	
Vastgoed	
Mensenhandel	Geborgd via andere gremia, ontwikkelingen blijven volgen.
Jonge aanwas	
Outlaw Motorcycle Gangs	Geen apart regionaal programma. De aanpak is geborgd. Het zwaartepunt ligt in de drie grootste steden waardoor het thema de nodige aandacht blijft houden. Indien nodig worden andere gemeenten betrokken.

Zorgcriminaliteit

Zorgcriminaliteit tast de integriteit van ons zorgstelsel en de overheid aan. Het betreft het misbruik van zorggelden door het doen van valse declaraties, onjuiste registratie van zorg-activiteiten, aankoop van vastgoed, en andere frauduleuze praktijken. Allemaal voor het eigen gewin. Zorgcriminaliteit leidt niet alleen tot verspilling van publieke middelen, maar ook tot een verminderde kwaliteit van zorg voor kwetsbare inwoners die deze zorg nodig hebben. Het aanpakken van zorgcriminaliteit

vereist een geïntegreerde aanpak, waarbij samenwerking tussen overheid en ketenpartners, zoals zorginstellingen, zorg-verzekeraars, inspecties, toezichthouders, opsporingsinstanties, onderzoeksinstanties en onderwijs essentieel is. Door gezamenlijke inspanningen dragen we zoveel mogelijk bij aan het voorkomen van en het effectief aanpakken van zorgcrimi-naliteit en aan het herstellen van de betrouwbaarheid van ons zorgsysteem.

De afgelopen drie jaren heeft Twente, in samenwerking met regio Hart van Brabant en de VNG en met financiële steun van VWS, stevig ingezet op de aanpak van zorgcriminaliteit. Via een tweetal sporen, 1) de versterkte Twentse aanpak en 2) de Twentse proeftuin zijn verschillende initiatieven ontplooid. Denk hierbij aan het nieuwe beoordelingsinstrument KIT waarin ook een integriteitsscreening (Bibob) is opgenomen. Hiermee zijn alle nieuwe zorgaanbieders in Twente gescreend vóór gunning. Er is een handreiking PGB gemaakt, zodat de gemeenten hun beleid eenduidig kunnen inrichten. Er draait een proeflab waarin we onderzoeken welke informatie op welke wijze gedeeld kan worden met ketenpartners om zorgcriminaliteit nog beter aan te pakken. Er wordt met zorgaanbieders gesproken over het versterken van de eigen weerbaarheid en door een campagne via MMA en een meldtegel zorgcriminaliteit bij MMA wordt een de mogelijkheid om anoniem te melden aangeboden aan inwoners en ook zorgaanbieders. We hebben beter zicht op de omvang van de zorgcriminaliteit. We weten inmiddels ook dat onze ketenpartners zorgkantoor en zorgverzekeraar belangrijke ketenpartners zijn.

Er is sinds 2022 een fulltime projectleider en sinds 2023 een adviseur aangesteld, deze zijn in dienst van de Veiligheidsregio Twente voor bepaalde tijd. Beide sporen zullen in ieder geval nog uitvoering hebben in 2025. De borging vindt plaats in bestaande structuren. De afronding van de proeftuin aanpak zorgcriminaliteit zal begin 2026 plaatsvinden. De financiering

hiervoor is dekkend vanuit de lopende subsidies van het ministerie VWS en een deel van de provinciale weerbaarheids-gelden tot eind 2025 (zie memo verlenging versterkte aanpak zorgcriminaliteit). We bespeuren in de aanpak van zorgfraude steeds nadrukkelijker vormen van criminaliteit. Door onder andere deel te nemen aan het LIEC-Fieldlab zorgcriminaliteit in april van 2025 verwachten we hier meer zicht op te krijgen. Het is zeer wenselijk om de aanpak van zorgfraude voort te zetten in een aanpak van zorgcriminaliteit en voor een regionale aanjaagfunctie een separate financiering te onderzoeken.

De komende jaren wordt ook vanuit het RIEC Oost Nederland extra geïnvesteerd in een verstevigde aanpak van zorgcriminaliteit. Er is een meerjarenprogramma 2025-2026 opgesteld met als doel een gedeeld eigenaarschap voor een duurzame en sluitende aanpak van georganiseerde ondermijnende zorgcriminaliteit te creëren door een aantal acties:

- Het RIEC voert een fenomeenanalyse uit naar de aard en omvang waardoor er zicht komt op de criminele geldstromen die er in de zorg zijn en welke verwevenheid er wordt gezien met andere vormen van criminaliteit.
- Er is sprake van gedeeld eigenaarschap. De aanpak van ondermijnende zorgcriminaliteit is niet de verantwoordelijkheid van één partij en ook niet alleen van de overheid. Het is belangrijk dat er gedeeld eigenaarschap wordt gevoeld en dat hier ook naar wordt gehandeld, in Twente is dit al jaren aan de orde.

- Bewustwording is de eerste stap naar meer kennis en inzicht, waarna we onze visie en manier van handelen kunnen aanscherpen om zorgcriminaliteit tegen te gaan. Mensen die te maken hebben met zorg, zorginstellingen en overheidsinstanties moeten ook sterk genoeg zijn om zorgcriminaliteit te herkennen, te voorkomen en aan te pakken. Zij moeten zich bewust worden van de verantwoordelijkheden en mogelijkheden die zij zelf hebben om zorgcriminaliteit te voorkomen en aan te pakken.
- We pakken zorg-casuïstiek in het ondermijningscentrum op met de betrokken partners en dragen dit via communicatie uit.

Weerbare overheid en maatschappij

Om de gemeenten te ondersteunen in het vergroten van de weerbaarheid is gekeken welke onderdelen van de weerbaarheidsscans op regionaal niveau voorbereid zouden kunnen worden. Een aantal deelprojecten willen we behouden en borgen:

- Ontwikkelen van een Twents screeningsmodel voor medewerkers > deze wordt momenteel in een drietal gemeenten ontwikkeld en getest.
- Organiseren van een integriteitsroadshow voor de gemeenteraden en colleges.
- Implementatie van een online leermodule signalering ondermijning voor de (startende) medewerkers via de HR-afdelingen.
- Interactieve kennissessies voor bewustwording.
- Implementatie informatie- en registratiesystemen > aansluiting bij PGAX-module ondermijning.

- Voldoen aan de basis op orde norm.

Daarnaast gaan we de volgende onderdelen verder te ontwikkelen:

- Ondermijningscongressen organiseren eenmaal in de twee jaar samen met partners.
- Ontwikkelen van online leermodule signalering voor verschillende doelgroepen om bewustwording te vergroten.
- Verkennen of we regionale afspraken kunnen maken over het inrichten en gebruik van PGAX-module, zodat we aan voorkant meer kunnen sturen.
- Regionale kaders over Integriteit en weerbaarheid in verband met de aankomende raadsverkiezingen.
- Versterken van data-gedreven werken. Er is veel data maar deze wordt niet altijd te volle benut.
- Inzetten op een versterkte samenwerking tussen publieke en private partijen.
- De inzet en opvolging van Meld Misdaad Anoniem.

Dit project is in eerste aanleg in 2022 voor gemeenten gestart. Het is echter ook goed denkbaar om deze middelen, of een afgeleide daarvan, ter beschikking te stellen aan de overige betrokken partners om de interne weerbaarheid te verhogen. Denk hierbij aan het vergroten van kennis en signalering of het houden van een 'weerbaarheidscan' voor deze organisaties. Het regionale projectleiderschap wordt met in-kind uren van het Platform IVZ gerealiseerd en met 0,2 Fte adviseur Weerbare Overheid tot en met eind 2025.

Aanpak drugscriminaliteit

We zien in Oost Nederland een toename van drugslabs, opslaglocaties en afvaldumpplekken. Daarmee weten we dat in ons gebied de productie van synthetische drugs zoals amfetamine en MDMA toeneemt. Daarnaast is ook de productie van hennep nog steeds lucratief en prominent aanwezig in Twente. Deze illegale praktijken brengen niet alleen gezondheidsrisico's met zich mee, maar ook een verhoogd risico op brand en explosies. Daarnaast is er een toenemende normalisering van drugsgebruik, vooral onder jongeren. Dit leidt tot een grotere vraag naar drugs en versterkt de positie van criminele netwerken. Het is van cruciaal belang om bewustwording te vergroten en preventieve maatregelen te nemen om deze trend te keren.

Een fenomeenanalyse naar de opslag- dump- en productie-locaties van synthetische drugs (RIEC, 2023) toont aan dat we, afgezet tegen de andere districten in Oost Nederland, nog relatief weinig productie en opslaglocaties hebben. In de onderzoeksperiode (2020 t/m 2022) zijn in totaal vijftig productielocaties ontdekt. Hiervan waren negentien locaties in bedrijf ten tijde van het aantreffen. Waar in het jaar 2020 nog 23 locaties zijn aangetroffen, waren dat er in de twee jaar die volgden respectievelijk 12 en 15. Een mogelijke verklaring voor de grotere hoeveelheid productielocaties die is ontdekt in 2020 is de informatie die vrijkwam door de kraak van EncroChat. In

de provincie Gelderland zijn in de onderzoeksperiode aanzienlijk meer productielocaties aangetroffen dan in de provincie

Overijssel, namelijk 37 (74%) tegenover dertien (26%) productie-locaties. De meeste drugsafval-dumpingen vonden plaatst in Gelderland-Zuid (39), daarna in Gelderland-Midden (24), gevolgd door een even groot aantal in de districten Noord- en Oost-Gelderland en Twente (beide 16). Het aantal dumplocaties stijgt echter veel sneller dan de aangetroffen productielocaties. Daarmee mag aangenomen worden dat we slechts het topje van de ijsberg treffen.

Criminelen maken ook gebruik van logistieke knooppunten, zoals havens en distributiecentra, om drugs te smokkelen en te distribueren. Deze strategische locaties bieden hen de mogelijkheid om grote hoeveelheden drugs snel en efficiënt te verplaatsen, wat de bestrijding van drugscriminaliteit bemoeilijkt. Een geïntegreerde aanpak, waarbij samenwerking tussen overheid, handhavingsinstanties en de samenleving centraal staat, is essentieel om deze problematiek aan te pakken. Door gezamenlijke inspanningen kunnen we de productie en distributie van drugs tegengaan, de normalisering van drugsgebruik bestrijden en de veiligheid in onze gemeenschappen vergroten.

De stuurgroep Ondermijning Twente heeft in het najaar 2024 de volgende ambitie uitgesproken:

1. Door het tegengaan van drugsgebruik en -handel door jonge Twentenaren (in navolging van de 'rookvrije generatie') te willen streven naar een 'drugsvrije generatie'.
2. Behouden van (of zo mogelijk nog verder terugdringen van) het huidige lage aantallen opslag- productie en dumplocaties van synthetische drugs. Twente moet oninteressant blijven om deze criminele activiteiten te starten of voort te zetten;
3. Door middel van het voorkomen en verstoren van drugscriminaliteit gaan we de overlast, gevaar en geweld veroorzaakt door drugscriminaliteit tegen;
4. Misdaad mag niet lonen. We zien dat er veel geld wordt verdient met drugscriminaliteit en zien daarbij een sterke verwevenheid met veel andere vormen van ondermijnende criminaliteit zoals zorgcriminaliteit en transacties in de vastgoedbranche. Dit gaan we integraal aanpakken en verstoren.

Dit willen we doen door onder andere in te zetten op de volgende punten:

- Versterk de informatiepositie en weerbaarheid op de logistieke knooppunten.
- Beter en langer volgen van terugkerende drugscriminelen.
- Publiek private samenwerking versterken.
- Integraal informatiebeeld: kiezen van integrale casussen binnen het RIEC samenwerkingsverband.
- Geleerde lessen uit Preventie met Gezag Twentebreed benutten.

- Het project 'In de greep' en eventuele andere beschikbare instrumenten voor het tegengaan van jonge aanwas en drugsgebruik en -criminaliteit door minderjaren, bereikbaar en beschikbaar maken voor heel Twente.
- Meer zicht op het buitengebied: de onzekerheid van het bedrijfsbestaan en toenemende leegstand bij agrariërs vormen de aankomende jaren een risico op misbruik van deze panden.

Mensenhandel

Mensenhandel betreft de uitbuiting van mensen door middel van dwang, misleiding of geweld, vaak met het doel om financieel gewin te behalen. Slachtoffers van mensenhandel worden gedwongen tot arbeid, prostitutie of andere vormen van uitbuiting, waarbij hun vrijheid en rechten worden geschonden. Het bestrijden van mensenhandel vereist een geïntegreerde aanpak, waarbij samenwerking tussen overheid, hulporganisaties en de samenleving essentieel is.

Gemeenten hebben een sluitende aanpak op het gebied van mensenhandel conform het landelijk programma 'Samen tegen Mensenhandel'. In Twente hebben we een Kenniscentrum Mensenhandel Twente (KMT onder het Zorg- en Veiligheidshuis Twente) om deze kennis en expertise te bundelen. Alle gemeenten hebben een aandachtsfunctionaris aangesteld. Daarnaast is er een regiovisie Mensenhandel die vanuit Zorg- Veiligheid en Straf in samenwerking met de centrum-gemeente Enschede wordt uitgevoerd.

Vanuit het RIEC wordt de komende jaren ook extra geïnvesteerd in de aanpak mensenhandel. Het RIEC en KMT zijn bezig met de ontwikkeling van een werkproces waarbij de scope van beide samenwerkingsverbanden optimaal benut wordt in de aanpak mensenhandel. Daarnaast wordt gekeken naar de mogelijkheden die de Wet gegevensverwerking samenwerkingsverbanden ons biedt om samenwerking tussen KMT en RIEC op dit thema verder vorm te geven. We behouden deze werkwijze en het thema is hiermee voldoende geborgd. De ontwikkelingen worden wel gevolgd binnen de aanpak van ondermijning, hier wordt geen separaat districtelijk plan voor gestart.

Jonge aanwas

In de afgelopen jaren is er een groeiende bezorgdheid ontstaan over de toename van jonge aanwas in de criminaliteit. Om deze zorgwekkende trend aan te pakken, hebben gemeenten een uitgebreide structuur opgezet om vroegtijdig zorgelijk gedrag van jongeren integraal in beeld te brengen. Deze aanpak stelt hen in staat om potentiële problemen snel te identificeren en passende maatregelen te nemen. Daarnaast investeren gemeenten en politie gezamenlijk in een jeugdgroepenaanpak, waarbij zij nauw samenwerken om jeugdgroepen die betrokken zijn bij criminele activiteiten te signaleren, te monitoren en te begeleiden. De aanpak van jonge aanwas vraagt een sterke samenwerking tussen het zorg-, sociaal- en veiligheidsdomein. Onder de vlag van Zorg- Veiligheid en Straf is een regionale themagroep Jeugd en Veiligheid actief. Hierin participeren alle

partners uit de jeugdstrafrechtketen. Voor dit programma wordt er nauwe samenwerking met deze themagroep gezocht.

In Twente zijn twee gemeenten die, samen met het RIEC, politie, OM en diverse sociale partners, via het programma Preventie met Gezag extra inzetten op deze doelgroep. De geleerde lessen uit dit programma worden ter beschikking gesteld aan alle gemeenten in Twente, zodat zij kunnen profiteren van de opgedane kennis en ervaringen. Daarnaast hebben we een start gemaakt met het project 'In de greep' waarbij alle contacten van een drugsdealer een bericht krijgt met een hulpaanbod. Dit past bij onze ambitie om te streven naar een drugsvrije generatie. Preventie en voorlichting spelen hierbij een centrale rol. Ook de provincie heeft een belangrijke taak in het vergroten van de weerbaarheid van jongeren. Door deze gecombineerde inspanningen hopen wij een veilige en positieve omgeving voor alle jongeren te creëren en de criminaliteit onder de jeugd terug te dringen.

Wat betreft de preventieve aanpak vraagt het versterken van weerbaarheid om een gezamenlijke inspanning van onder andere scholen, gemeenten, jongerenwerkers en ouders. Twente heeft een uniek ervaringsgericht onderwijsprogramma ontwikkeld, genaamd de Risk Factory. Leerlingen van groep 8 van het primair onderwijs en tweedejaars scholieren voortgezet onderwijs worden op een interactieve manier bewust gemaakt van onveiligheid en risico's. Twente heeft dit concept tien

jaar geleden naar Nederland gehaald. Dit is een groot succes en inmiddels groeit het aantal Risk Factory's in Nederland. Door middel van realistische scenario's leren jongeren hoe ze in verschillende noodsituaties moeten handelen, zowel fysieke als sociale veiligheidsrisico's. Denk hier in relatie tot ondermijning aan risico's om ingezet te worden als, geldezels, drugskoeriers, geronseld worden en 'op de uitkijk staan'. Uit onderzoek blijkt dat één op de acht leerlingen van het voortgezet onderwijs gevraagd wordt voor dergelijke activiteiten. De leerlingen dergelijke situaties te herkennen en hoe te handelen om hier niet in mee te gaan. Ook worden handreikingen geboden om uit deze wereld te komen als zij hierin al beland zijn. Dit programma is sinds de zomer 2024 beschikbaar maar heeft nog geen sluitende exploitatie. Uitgangspunt is om voor dit programma per 2027-2028 te hebben geborgd zodat dit ter beschikking wordt gesteld aan alle jongeren die in Twente in het tweede jaar van het voortgezet onderwijs zitten.

Onderzoeksbureau Lysias (2024) in opdracht van de provincie Overijssel onderzocht welke preventieve, doorlopende leer-methode het beste bijdraagt bij aan de basisweerbaarheid van kinderen en jongeren tegen criminaliteit en heeft hierbij gekeken naar de rol die de provincie zou kunnen vervullen. Dit kan door:

- Het stimuleren en ondersteunen van een provinciebreed preventief lesprogramma.
- Het verkleinen van de verschillen tussen grote en kleine gemeenten.

- Het versterken van samenwerking tussen scholen, gemeenten en ketenpartners.

Uit dit onderzoek (Lysias, 2024) bleek dat de lesprogramma's Risk Factory en Kapot Sterk het best scoren op de criteria uit het onderzoekskader. Beide lesprogramma's zijn ontwikkeld op basis van de nieuwste theoretische inzichten en vormen daarmee een goed geconstrueerd lesprogramma.

In opdracht van het RIEC is TNO bezig met de ontwikkeling van een kwetsbaarheidsanalyse-instrument voor jonge aanwas, genaamd OLJA (OndermijningsLab Jonge Aanwas). Doel hiervan is om in multidisciplinaire overleggen te helpen een inschatting te maken van de kwetsbaarheid van jonge mensen om betrokken te raken bij georganiseerde criminaliteit. Dit wordt ondersteund door een op wetenschap gebaseerd instrument: de OLJA. De gemeente Twenterand heeft vorig jaar een pilot gedraaid met OLJA. Dit jaar zijn enkele verkenningen gestart met Twentse gemeenten om te kijken of zij ook willen deelnemen aan de pilot.

Vastgoed

We zien in Twente verwevenheid van criminaliteit in de vast-goedsector. Vastgoed vormt een belangrijke schakel in het bedrijfsproces van criminelen. Voor het uitoefenen van de meeste criminele activiteiten heeft de crimineel een fysieke locatie nodig. Panden worden bijvoorbeeld gebruikt voor

wietteelt, illegaal gokken, opslaan van illegaal vuurwerk en opslag van en handel met gestolen goederen. Ook wanneer eenmaal geld is verdiend met criminele activiteiten is vastgoed een middel om het geld in de legale economie te krijgen. Dit draagt bij aan een vestigingsklimaat voor georganiseerde misdaad en corrumpeert verschillende beroepsgroepen, zoals makelaars, notarissen, ambtenaren, advocaten, financieel adviseurs en bestuurders. De vastgoedketen heeft dus meerdere kwetsbaarheden waardoor de vastgoedbranche aantrekkelijk is voor criminelen. In de gehele levenscyclus van vastgoed wordt ondermijnende criminaliteit gezien:

1. Verwerven grondpositie
2. Ontwikkeling ontwerp en bouw
3. Verhuur, beheer, onderhoud en exploitatie
4. Aan/verkoop
5. Renovatie, sloop en herontwikkeling

Een klein deel van deze beroepsgroepen is bewust actief voor criminelen, maar het merendeel van hen faciliteert onbewust de criminaliteit. Dit zorgt voor oneerlijke concurrentie, een groeiende machtspositie van criminelen in de maatschappij en panden (van slechte kwaliteit) die worden verhuurd tegen te hoge prijzen. Criminelen maken misbruik van vastgoedtransacties en vergunningen om illegale activiteiten te verbergen en we zien steeds meer verwevenheid met drugshandel. Deze praktijken ondermijnen het vertrouwen in de vastgoedmarkt en

brengen risico's met zich mee, daarnaast wordt de leefbaarheid in wijken aangetast. Het aanpakken van criminaliteit in de vastgoedbranche vereist een geïntegreerde aanpak, waarbij samenwerking tussen overheid, handhavingsinstanties en de vastgoedsector essentieel is. Dit thema is in Twente de afgelopen jaren niet separaat geprioriteerd. In 2025-2026 wordt met een beperkt aantal gemeenten en betrokken netwerkpartners de problematiek en mogelijkheden in de aanpak verkend. We richten ons daarbij op het misbruik van vastgoed waarbij de leefbaarheid wordt aangetast. De focus komt te liggen op concrete handelingsperspectieven voor gemeenten om dit aan te pakken. De verbinding wordt gezocht met politie, makelaars, verhuurders en andere relevante partners. Afhankelijk van de uitkomsten van deze verkenning volgt een eventuele districtelijke aanpak na 2026. Uitgangspunt is om de uitvoering van de verkenning en eventuele opvolging vanaf 2026 met bestaande capaciteit te voldoen.

Outlaw Motorcycle Gang's (OMG's)

OMG's vormen een ernstige bedreiging voor de openbare orde en veiligheid. Deze criminele motorclubs zijn betrokken bij diverse illegale activiteiten, zoals drugshandel, geweld, afpersing en witwassen. De aanwezigheid van OMG's leidt tot een verhoogd risico op conflicten en verstoring van de samenleving. Het aanpakken van deze problematiek vereist een geïntegreerde aanpak, waarbij samenwerking tussen politie,

justitie en lokale overheden essentieel is. Door gezamenlijke inspanningen kunnen we de invloed van OMG's verminderen en de veiligheid in onze gemeenschappen vergroten.

In Twente is de aandacht voor OMG's al jaren hoog. De aanpak in het verleden heeft ervoor gezorgd dat de zichtbaarheid en de intimiderende werking daarvan in de openbare ruimte sterk zijn afgenomen. De leden zijn echter niet weg en hun verwevenheid in de criminele samenwerkingsverbanden is nog steeds aanwezig. Het RIEC-ON heeft dit thema ook geprioriteerd en ziet veel leden van OMG's terug casuïstiek. Daarnaast hebben er nog wel ongeregelheden gerelateerd aan deze doelgroep plaatsgevonden. De aandacht voor deze doelgroep mag dus ook niet afnemen. Vanuit politie en Openbaar Ministerie wordt deze doelgroep actief gevolgd. Ook zijn enkele gemeenten in Twente actief betrokken, afhankelijk van de mate waarin de OMG problematiek in de gemeente speelt. Vanuit het Districtelijk programma worden de ontwikkelingen gevolgd.

4 HOE GAAN WE DAT DOEN?

Districtelijke projecten

Op de aanpak van de thema's zorgcriminaliteit, weerbare overheid en maatschappij en de aanpak van drugscriminaliteit zullen separate projecten worden gestart of voortgezet. Deze projecten hebben een eigen projectplan met doelen die in het verlengde van dit regionale programma zullen worden vormgeven.

Ondersteuningsteam ondermijning (OTO)

Het Ondersteuningsteam Ondermijning (OTO) wordt ingezet om concrete slag- en uitvoeringskracht van Twentse gemeenten in de aanpak van ondermijning te ondersteunen. Zij hebben een aanjaagfunctie en adviseren door hun expertise en ervaring in te zetten bij alle Twentse gemeenten. Het OTO blijft een coachende rol behouden, het OTO neemt niet over.

De komende jaren zal het OTO team zich meer richten op regionale thema's en minder op lokale ondersteuning, daarbij zijn zij ten dienste van alle gemeenten. Deze overgang zal een geleidelijk karakter hebben. Waar ze zich in de jaren 2025 en 2026 meer op lokale ondersteuning richten, zullen zij zich in de laatste twee jaren van het programma meer op regionale thema's gaan richten. Ze blijven de samenwerking met

partners versterken en de regionale verbanden die ze zien gaan ze verstevigen. Ze zullen zich inzetten om bewustwording te vergroten en kennis en expertise worden nog meer regionaal gedeeld met elkaar. Er wordt verkend of ze een liaisonfunctie kunnen invullen naar het Expertteam van de provincie Overijssel.

Integraal Ondermijningencentrum Twente (IOC)

Het Integraal Ondermijningscentrum Twente opereert onder de vlag van het RIEC-ON en is de plek waar alle partners in de aanpak van ondermijning elkaar treffen. De politie faciliteert dit op het hoofdbureau in Enschede. De medewerkers van dit centrum zijn in dienst bij het RIEC-ON en ondersteunen in casuïstiek. Top 3 casuïstiek in het IOC is gerelateerd aan de volgende thema's:

1. Witwassen
2. Georganiseerde hennepcultuur
3. Zorgcriminaliteit en mensenhandel/smokkel

We zien in Twente veel signalen binnenkomen en zien daardoor een hoge caseload bij het IOC. In 2023 zijn er 24 nieuwe casussen opgestart versus 32 in 2024. De totale caseload in 2024 kwam daarmee op 90 casussen². Weggezet tegen het

2) Vergelijking met voorgaande jaren is niet te maken ivm. een administratieve achterstand.

aantal signalen dat er in deze jaren binnen zijn aangeleverd bij het IOC is hier ook een sterke stijging in te zien. In 2023 betrof dit het aantal van 31 signalen versus 83 in 2024. Deze signalen kwamen vanuit de volgende partners:

	Politie	Gemeente	Belasting- dienst	Overige partners	Aantal signalen 2024
IOC Twente	32	47	1	3	83

De stijging en hoge caseload is te verklaren door de hoge investering in kwaliteit en capaciteit bij gemeenten (basis op orde) en alle ondersteuning die daarbij regionaal georganiseerd is. We werken intensief met elkaar samen in het ondermijningscentrum en kennen een separaat informatieplein zorgcriminaliteit. In december 2024 tot en met april 2025 werd een evaluatie uitgevoerd bij het RIEC-ON. Daaruit bleek dat er een versterking van de capaciteit in het ondermijningscentrum noodzakelijk is om deze caseload op te kunnen blijven pakken.

Door de versterkte aanpak bij de partners vindt er een professionele triage aan de voorkant plaats bij de BT-ondermijningstafels. Dit zorgt ervoor dat het aantal RIEC-waardige signalen hoog is. Daarom willen de samenwerkingspartners in Twente geen aangescherpte weging aan de voorkant. We willen de huidige casusaanpak (conform

de richtlijnen in de Wgs) continueren in Twente. Daarvoor is uitbreiding nodig met betrekking tot de casuscoördinatie en analysecapaciteit. Daarom kiest Twente ervoor om vanuit de districtelijke Versterkingsgelden 2025 – 2028 voor de komende jaren extra capaciteit financieren ten behoeve van deze casusbehandeling, in de vorm van analyse- en casuscoördinatie.

De Overijsselse aanpak

In juni 2024 hebben de Provinciale Staten ingestemd met voorstel om de aanpak van ondermijning vanuit Provinciaal niveau te ondersteunen (Coalitieakkoord ‘Schouder aan schouder 2023-2027’). Dit programma in ondersteunend aan de aanpak van ondermijning in het buitengebied maar ook op bijvoorbeeld havens en industrieterreinen. Daarnaast beschikt de provincie over een expertiseteam in de versterking van vitale vakantieparken. Deze ondersteunt gemeenten bij het revitaliseren van parken, tegengaan van verloedering, het aanpakken van ondermijnende activiteiten en het vergroten van de weerbaarheid van gemeenten, parken, ondernemers en bewoners op dit gebied. Dit team is samengevoegd met een breder inzetbaar expertteam die de gemeenten lokaal in kunnen zetten. Denk hierbij aan scans van organisaties in een kwetsbare branche of een bepaald (buiten)gebied. De regie bij deze extra ondersteuning blijft altijd liggen bij de gemeente. Het Expertteam biedt tijdelijke ondersteuning in capaciteit en expertise. Een bestuurlijke opdracht vormt de basis en geeft een duidelijke afbakening en verantwoording van de

inzet. Tevens vormt deze opdracht de onderlegger voor een samenwerkingsovereenkomst.

De provincie heeft een veiligheidscoach aangesteld die ter bevordering van een veilige en leefbare omgeving voor agrariërs en andere ondernemers en bewoners. Het platteland geeft voor bewoners en ondernemers de nodige uitdagingen, de intensiteit van deze veranderingen zijn in de afgelopen jaren sterk toegenomen en zijn kwetsbaar voor ondermijnende criminaliteit. Denk hierbij aan schaalvergroting, functiewijziging, leegstand, en grote opgaven op het gebied van klimaat, water (KRW), natuur (waaronder stikstof) en energie. De Veiligheidscoach bezoekt agrariërs proactief en helpt hen verder. In de aanpak van ondermijning heeft deze coach een belangrijke signalerende rol.

Een derde onderdeel in het programma betreft het tegengaan van jonge aanwas, dus het weerbaarder maken van de Overijsselse jeugd – zie onderdeel 'Jonge aanwas'.

Het provinciale programma heeft een eigen governance doormiddel van een Bestuurlijk Overleg Samenwerkingsagenda Ondermijning Overijssel, waar de portefeuillehouder Ondermijning van Twente, samen met de regionale coördinator vanuit het Platform IVZ deelneemt. De provincie is vertegenwoordigd in de Expertgroep- en Stuurgroep Ondermijning Twente. Uitgangspunt is dat het regionale programma en provinciale programma op elkaar aansluiten en elkaar versterken.

Internationale samenwerking

De ligging aan de grens met Duitsland levert specifieke uitdagingen op. Daar waar in het normale economische verkeer nog altijd barrières zijn voor handel tussen Nederland en de rest van Europa, zien we dat criminelen juist de grens gebruiken als faciliterende factor voor illegaal handelen. Er zijn in ruimte mate signalen voorhanden dat Nederlandse criminelen productie- en dumplocaties over de grens gebruiken. Ook zaken als witwassen, vastgoedfraude, illegaal gokken en de handel in illegaal vuurwerk gedijen helaas goed in de grensstreek. Alle reden voor Oost-Nederland om ook de samenwerking met de Duitse partners verder vorm te geven. Sinds 2019 werken de gemeenten en politie van Gronau en Enschede en het RIEC-ON samen om de grensproblematiek met betrekking tot criminaliteit en (drugs)overlast aan te pakken. Gaandeweg is ook meer beeld gekregen op grensproblematiek en is ook de gemeente Losser bij deze samenwerking aangesloten. In 2024 is door het RIEC-ON in opdracht van en voor de gemeenten Gronau, Losser en Enschede een fenomeenanalyse grensoverschrijdende ondermijning opgesteld. Deze analyse geeft goed inzicht in de ondermijningsthema's die we gezamenlijk ervaren, geeft beeld bij blinde vlekken die verder onderzocht moeten worden. Ook geeft het een analyse van regel- en wetgeving die ons helpt, maar ook welke belemmeringen er zijn om bijvoorbeeld op bestuurlijk vlak eenvoudig informatie te kunnen delen.

De internationale driehoek heeft prioriteiten gesteld op thema's waar samenwerking moet worden versterkt om

de problematiek aan te kunnen pakken. Om hier vorm en inhoud aan te kunnen geven, wordt de komende periode onder regie van het RIEC-ON de samenwerkingsomgeving uitgebouwd. Het doel hierbij is om het infoplein op te delen in een casusoverleg en een beleidsoverleg, waar via de RIEC-structuur de gehele Nederlands-Duitse Twentse grens kan worden bediend ten aanzien van casuïstiek. Daarnaast wordt door betrokken gemeenten, RIEC-ON en de Euregio gelobbyd om de grensproblematiek en de ervaringen op het gebied van ondermijning in Brussel op de agenda te krijgen om daarmee regelgeving aangepast te krijgen om bestuurlijke informatie te kunnen delen.

Communicatie

Om de gezamenlijke aanpak op ondermijning in Twente met elkaar uit te dragen zetten we verder in op communicatie. Het gaat dan zowel om de communicatie tussen de diverse partners als communicatie over ondermijnende criminaliteit richting de Twentse samenleving. We zetten in op communicatie over controles, communiceren over successen en manieren waarop inwoners en ondernemers bij kunnen dragen, zodat de Twentse samenleving zich onderdeel voelt van de gezamenlijke inspanningen tegen ondermijning.

Leren en evalueren

De ambities in het district Twente liggen onverminderd hoog. Dankzij de inzet van de betrokken partners kunnen de ambities gezamenlijk behaald worden.

Aan het einde van het jaar 2028 vindt een evaluatie plaats op de doelen die in dit programma zijn gesteld. Aan het einde van 2025, 2026 en 2027 vindt een evaluatie van het jaar ervoor plaats. Dit zal als onderdeel in het jaarplan van het opvolgende jaar worden meegenomen.

De jaarlijkse evaluatie bestaat in ieder geval uit vier onderdelen:

1. Zijn er acties uit het project afgerond en de (jaar)doelen behaald?
2. Hoe wordt door de betrokken partners teruggekeken naar het afgelopen jaar?
3. Wat zijn de leer- en knelpunten?
4. Zijn er omstandigheden die we niet hadden voorzien, die invloed hebben gehad op de ontwikkelingen in het district?
5. Vraagt het programma bijstelling?

In 2028 vindt er een overkoepelende evaluatie plaats met dezelfde vragen.

5 GOVERNANCE

Coördinatie op het districtelijke programma

Een gezamenlijke aanpak van ondermijning vraagt intensieve inhoudelijke en organisatorische samenwerking tussen de 14 Twentse gemeenten en partners. Dit vraagt coördinatie op Twents niveau. Uitgangspunt is om de regionale coördinatie zo laag mogelijk te houden teneinde meer in te kunnen zetten in de uitvoering van de aanpak. Daarom zal dit, evenals de inrichting vanaf 2023, worden vormgegeven door de regio-coördinatie van het Platform IVZ. In de begroting van de versterkingsgelden zal een deel flexibel werkbudget voor de aanpak van ondermijning worden gereserveerd.

Governance

Twente werkt met een expert- en stuurgroep in de aanpak van ondermijning. De volgende partners participeren:

- Een afvaardiging vanuit de 14 Twentse gemeenten
- Platform IVZ
- Openbaar Ministerie
- Politie
- Belastingdienst
- Regionaal Informatie en Expertise Centrum Oost-Nederland
- Provincie Overijssel

Alle thema's die geprioriteerd zijn hebben een eigen bestuurlijk portefeuillehouder in de stuurgroep. De stuurgroep Ondermijning adviseert het Districtelijk Veiligheidsoverleg (DVO). Vanuit het DVO wordt het commitment en sturing op het programma gegeven. Het DVO acteert in opdracht van de lokale colleges. De inzet komt terug via de begroting van het Platform IVZ naar het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio. Er wordt verantwoording afgelegd via de stuurgroep RIEC aan het Ministerie J&V voor de besteding van de versterkingsgelden. Op casusniveau is de lokale driehoek besluitvormend.

OOST NL		Stuurgroep Riec Oost NL		
OVERIJSEL				Samenwerkings- agenda Ondermijning Provincie
TWENTE - BESTUURLIJK	Lokale driehoeken	Stuurgroep Ondermijning Twente	DVO Twente	
TWENTE - AMBTELIJK		Expertgroep Ondermijning	Platform IVZ Twente	
UITVOERING	Lokale BT Ondermijnings- overleggen	Ondermijnings- centrum Twente		Expertteam provincie

6

BEGROTING

Versterkingsgelden RIEC 2025-2028

	2025	2026	2027	2028
Drugs projectleider 0.5 fte	*€6.250,- €25.000,-	*€12.500,- €51.000,-	*€12.500,- €51.000,-	*€6.250,- €25.000,-
RIEC-casus coördinator 0.5fte	€25.000,- *€6.250,-	€51.000,- *€12.500,-	€51.000,- *€12.500,-	€51.000,- *€12.500,-
RIEC-analist 0.6 fte	€30.600,- *€6.250,-	€61.200,- *€12.500,-	€61.200,- *€12.500,-	€61.200,- *€12.500,-
OTO (2x0.44fte)	€33.000,- Tot eind aug.'25 gefinancierd	€108.000,-	€108.000,-	€108.000,-
Werkbudget tbv. alle geprioriteerde thema's op ondermijning.	€30.000,-	€30.000,-	€30.000,-	€30.000,-
Totaal	€162.350,-	€338.700,-	€338.700,-	€306.450,-
Beschikbaar	€230.000,-	€230.000,-	€230.000,-	€230.000,-
	+€67.650,-	- €108.700,-	-€108.700,-	-€76.450,-
Totaal eind 2028				-€226.200,-

* Overheadkosten

Versterkingsgelden RIEC 2025-2028

	2025	2026	2027	2028
Adviseur basis op orde (0.2 fte)	€34.000,- Provinciaal weerbaarheidsgeld	-	-	-
Aanpak Zorgcriminaliteit	€70.000,- Provinciaal weerbaarheidsgeld	Financiering tot half 2026 uit middelen voorgaande jaren, restant nog zoeken naar funding	Nog zoeken naar funding.	Nog zoeken naar funding.
Platform IVZ Districtelijke coördinatie en communicatie Vanuit bestaande financiering door Twentse gemeenten. Deze middelen worden voor de gehele veiligheid- sagenda ingezet. (dus ook zorg- en veiligheid en digitale veiligheid).	Uit jaarbijdrage Platform IVZ €0,32 per inwoner Totaal €205.066,-	Uit jaarbijdrage Platform IVZ €0,32 per inwoner Totaal €205.066,-	Uit jaarbijdrage Platform IVZ €0,32 per inwoner Totaal €205.066,-	Uit jaarbijdrage Platform IVZ €0,32 per inwoner Totaal €205.066,-

SAMEN STERK VOOR
EEN VEILIG TWENTE.

LOCATIE VEILIGHEIDSREGIO TWENTE
LANSINKESWEG 59, 7553 AE HENGELO
POSTBUS 383, 7500 AJ ENSCHEDE

(088) 2567800
PLATFORMIVZ@VRTWENTE.NL

